

Examenul național de bacalaureat 2025 - Proba E. c) Istorie**Varianta 2 - Simulare Județeană- abordare cronologică****BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE**

Filiera teoretică, profil umanist, toate specializările; Filiera vocațională - profil artistic, toate specializările; - profil sportiv, toate specializările; - profil pedagogic, specializările: bibliotecar-documentarist, instructor-animator, instructor pentru activități extrașcolare, pedagog școlar, educator-puericultor; - profil teologic, toate specializările.

- Se punctează orice modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem. Nu se acordă fracțiuni de punct.
- Se acordă zece puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea la zece a punctajului total acordat pentru lucrare.

SUBIECTUL I**(30 de puncte)**

- 2 puncte** pentru răspunsul: *Bătălia de la Stănilești*. Se punctează orice mod de redactare a răspunsului corect (prin precizare/menționare sau în enunț).
- 2 puncte** pentru oricare dintre răspunsurile: *În 1387, el depune omagiul regelui Vladislav Jagello, inaugurând astfel principala direcție de politică externă a Moldovei timp de un secol; etc.* Se punctează orice mod de redactare a răspunsului corect (prin citat din sursă/menționare sau în enunț).
- câte 3 puncte** pentru oricare două dintre răspunsurile: *Ungaria, Polonia, Poarta/Imperiul Otoman*. Se punctează orice mod de redactare a răspunsului corect (prin precizare/menționare sau în enunț). (3px2=6p)
- 3 puncte** pentru scrierea literei **A**;
- 7 puncte** pentru scrierea oricărei relații cauză-efect stabilite între două informații selectate din sursa **A**, precizând rolul fiecăreia dintre aceste informații (cauză, respectiv efect).
Exemple: cauză: *În 1387, el depune omagiul regelui Vladislav Jagello* și efect: *inaugurând astfel principala direcție de politică externă a Moldovei timp de un secol* SAU cauză: *Eliberat de presiunea ungară în timpul crizei de succesiune și a luptei pentru putere prin care a trecut Regatul Ungar după moartea regelui Ludovic* și efect: *Petru I creează o mitropolie ortodoxă cu sediul la Suceava etc.*
- câte 1 punct** pentru menționarea oricăror două acțiuni diplomatice în care să fie implicați conducătorii statelor medievale românești extracarpatice, din secolele al XV-lea – al XVII-lea. (1px2=2p)
Exemple: *Tratatul de la Roman din 1411; Tratatul de alianță dintre Matei Corvin și Vlad Țepeș din 1460; Tratatul de la Iași din 1475 etc.*
câte 2 puncte pentru prezentarea fiecărei acțiune diplomatice menționate - o scurtă expunere în care sunt precizate două informații referitoare la acțiunea diplomatică menționată. (2px2=4p)
- 4 puncte** pentru menționarea oricărei asemănări între două acțiuni militare la care participă românii în secolul al XVI-lea. **Exemple:** *au caracter antiotoman, vizează apărarea integrității teritoriale etc.* Se punctează exclusiv menționarea asemănării (nu se iau în considerare alte informații). Punctajul se acordă pentru orice mod de redactare a răspunsului corect (prin precizare/menționare sau în enunț).

SUBIECTUL al II – lea**(30 de puncte)**

- 2 puncte** pentru răspunsul: *Transilvania / Ungaria*. Se punctează orice mod de redactare a răspunsului corect (prin precizare/menționare sau în enunț).
- 2 puncte** pentru răspunsul: *Secolul al XVIII-lea*. Se punctează orice mod de redactare a răspunsului corect (prin precizare/menționare sau în enunț).
- 3 puncte** pentru răspunsul: *Dietă/ Dieta Transilvaniei*;
3 puncte pentru menționarea oricărei caracteristici a acesteia, la care se referă sursa dată **Exemple** *la 1790 a oferit națiunilor privilegiate posibilitatea formulării dezideratelor lor față de Viena; și dar a deschis și românilor un teren de afirmare etc.* Se punctează orice mod de redactare a răspunsului corect (prin citat din sursă/menționare sau în enunț).
- câte 3 puncte** pentru menționarea, din sursa dată, a oricăror două informații despre *cel de-al doilea Supplex* (3px2=6p)

Exemple: *redactat și înaintat în numele celor doi episcopi, Ioan Bob și Gherasim Adamovici, primul reprezentând confesiunea greco-catolică, al doilea pe cea ortodoxă.; În pofida plusului de argumente istorice și restrângerii formulei naționale la aceea a instituțiilor ecleziastice, cel de-al doilea Supplex*

împărtășește aceiași soartă etc. Se punctează orice mod de redactare a răspunsului corect (prin citat din sursă/menționare sau în enunț).

5. **4 puncte** pentru formularea, pe baza sursei date, a oricărui punct de vedere referitor la documentul *Supplex Libellus Valachorum*
câte **3 puncte** pentru selectarea, din sursa dată, a oricăror două informații care susțin punctul de vedere formulat
(3px2=6p)
- Exemple:** Documentul *Supplex Libellus Valachorum* conține dorințele românilor. Informațiile care susțin punctul de vedere sunt: *Semnăt în numele națiunii de categoriile sale libere Supplexul sintetizează postulatele în cinci puncte esențiale: 1. ștergerea numirilor odioase și jignitoare de toleranți admiși și reorganizarea națiunii române în uzul tuturor drepturilor civile și „regnicolare”; și 2. să i se dea națiunii române locul pe care l-a avut în viața politică în Evul Mediu; 3. clerul nobilimea și plebea să se considere la nivelul stărilor care constituie unirea celor trei națiuni. SAU : Documentul *Supplex Libellus Valachorum* militează pentru egalitatea în drepturi politice a românilor din Transilvania. Informațiile care susțin punctul de vedere sunt: reprezentarea proporțională în Dietă și în funcții; 5. unități Administrative cu majoritate românească să li se acorde numirii românești sau mixte ori să și păstreze numele după râuri sau cetăți. și În sfârșit, generalizând programul, memoriul cere ca locuitorii principatului, fără deosebire de națiune și confesiune să se învrednicească, potrivit stării și condiției lor, de aceleași libertăți și beneficii, să poarte aceleași sarcini. etc. Punctajul total (10 puncte) sau cel parțial (7 puncte) se acordă răspunsului format din punctul de vedere și din cele două informații/o informație selectate/selectată din sursă. Nu se punctează doar punctul de vedere sau doar informațiile/informația.*
6. **4 puncte** pentru argumentarea afirmației date - prezentarea oricărui fapt istoric relevant (de exemplu: instaurarea comunismului de tip stalinism, instaurarea comunismului de tip național-comunism, proletcultism etc.) prin precizarea a două informații referitoare la acest fapt și prin utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea (deoarece, pentru că etc.) și concluzia (așadar, astfel etc.)

SUBIECTUL al III – lea

(30 de puncte)

Informația istorică – 24 de puncte distribuite astfel:

- **Câte 1 puncte** pentru precizarea oricăror două autonomii locale atestate în spațiul românesc intracarpatic, în secolele al IX-lea- al XI-lea. (de exemplu: Voievodatul lui Menumorut, Voievodatul lui Glad, Voievodatul lui Ahtum etc.)
(1px2=2p)
câte **3 puncte** pentru menționarea oricăror două aspecte cu privire la acesta (de exemplu: așezat în Crișana, Avea centrul la Cuvin, Este menționat în Legenda Sfântului Gerard etc.)
(3px2=6p)
- **câte 2 puncte** pentru menționarea a oricăror două caracteristici ale autonomiilor locale din spațiul românesc extracarpatic, în secolul al XIII-lea (de exemplu: sunt menționate în Diploma Cavalerilor Ioaniți, se află în relații de vasalitate față de Regatul ungar; intră în conflict cu regalitatea maghiară etc.)
(2px3=6p)
- **2 puncte** pentru precizarea unei instituții centrale dintr-un stat medieval românesc extracarpatic (de exemplu: Domnia, Biserica, Sfatul domnesc etc.)
3 puncte pentru prezentarea unui eveniment istoric în care să fie implicat reprezentantul instituției centrale în secolul al XIV-lea - o scurtă expunere în care sunt precizate două informații referitoare la acest fapt istoric și se utilizează relația cauză-efect
1 punct pentru precizarea doar a unei informații referitoare la faptul istoric menționat
1 punct pentru formularea unui punct de vedere referitor la evoluția unei instituții centrale din spațiul românesc intracarpatic în secolul al XVI-lea – al XVIII - lea (de exemplu: suferă schimbări substanțiale sub influența suzeranității otomane, etc.)
4 puncte pentru susținerea punctului de vedere formulat printr-un argument istoric – prezentarea oricărui fapt istoric relevant, prin precizarea a două informații referitoare la acest fapt și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea (deoarece, pentru că etc.) și concluzia (așadar, astfel etc.)

Ordonarea și exprimarea ideilor menționate – 6 puncte distribuite astfel:

- **2 puncte** pentru utilizarea limbajului istoric adecvat
1 punct pentru utilizarea parțială a limbajului istoric adecvat
- **1 punct** pentru structurarea eseului (introducere - cuprins - concluzie)
- **2 puncte** pentru respectarea succesiunii cronologice/logice a faptelor istorice
1 punct pentru respectarea parțială a succesiunii cronologice/logice a faptelor istorice
- **1 punct** pentru respectarea limitei de spațiu